

# استادبانک



نمونه سوالات همراه با جواب و

گام به گام کتاب‌های درسی

به طور کامل رایگان در

اپلیکیشن استادبانک

به جمع دهها هزار کاربر اپلیکیشن رایگان استادبانک بپیوندید.

لینک دریافت اپلیکیشن نمونه سوالات استادبانک (کلیک کنید)

\* برای مشاهده نمونه سوالات دانلود شده به صفحه بعد مراجعه کنید.

۱- به تصویر فیل‌سواری گردشگران در نپال توجه کنید. نظر شما درباره‌ی استفاده از حیوانات، نظیر شتر و فیل، برای تفریح گردشگران چیست؟ با آن موافقید یا مخالف؟ چرا؟



فیل‌سواری گردشگران در نپال

## » پاسخ «

استفاده از حیوانات مانند شتر و فیل برای تفریح زمانی مناسب است که به این حیوانات آسیبی نرسد و انسان‌ها با آن‌ها رفتار مناسبی داشته باشند.

۲- چرا کشور نپال با خطر وقوع زلزله‌های شدید روبروست؟

## » پاسخ «

کشور نپال در محل نزدیک شدن دو ورقه هند و اوراسیا می‌باشد و حرکت همگرایی این ورقه تکتونیکی موجب زمین‌لرزه‌های شدید در این کشور می‌شود.

۳- چرا مردم نپال در تأمین غذا، درمان و دسترسی به برق و تجهیزات زندگی دچار مشکل هستند؟

## » پاسخ «

به دلیل مشکل ارتباطی و آمد و شد، این نواحی برای امور درمانی و پزشکی نیز با مشکل مواجه می‌شوند. اغلب مردم نپال از نظر دسترسی به برق نیز در موضعی‌اند.

۴- چه عواملی موجب جذب گردشگران به نپال می‌شود؟

## » پاسخ «

جاده‌های طبیعی و مناظر و چشم‌اندازهای زیبا و مکان‌های بکر در این کشور بسیار زیاد است. علاوه بر جاذبه‌های طبیعی، آثار تاریخی و معابدی که به عنوان میراث جهانی ثبت شده‌اند، مردم خونگرم و مهربان و هم‌چنین تنوع فرهنگ‌های بومی در کوهستان‌ها موجب رونق گردشگری و علاقه‌مندی جهانگردان به سفر به این ناحیه شده است.

# مجموعه سوالات استادبانک

۵- چرا کاتماندو با آلودگی هوا مواجه می شود؟

## » پاسخ «

زیرا شهر کاتماندو در یک دره واقع شده است و در برخی از روزهای سال با پدیده وارونگی دما و آلودگی هوا مواجه می شود.

۶- چرا آیین های هندی و بودا در کشور نپال رواج دارد؟

## » پاسخ «

همسایگی این کشور با چین (دین بودایی) و هند (دین هندو)

۷- با مراجعه به نقشه آسیا بگویید: دو کشور وسیع همسایه نپال کدام‌اند؟

## » پاسخ «

چین در شمال نپال و هند در جنوب

۸- با مراجعه به قرآن کریم، ترجمه‌ی آیاتی را که در این درس نوشته شده کامل کنید و تفسیر آن را جستجو کنید و در کلاس ارائه دهید.

## » پاسخ «

و او خدایی است که دریا را برای شما مسخر کرد تا از گوشت تازه (ماهیان حلال) آن تغذیه کنید و ... و در آن کوههای استوار و بلندی قرار دادیم و آبی گوارا به شما نوشاندیم.

۹- کدام راهکار حفاظتی در هر سه محیط ساحل، بیابان و کوهستان به کار گرفته می شود؟

## » پاسخ «

پاکسازی و حفاظت

۱۰- کدام قابلیت محیطی در هر سه محیط ساحل، بیابان و کوهستان وجود دارد؟

## » پاسخ «

گردشگری

۱۱- چرا سواحل نسبت به بیابان‌ها و کوهستان‌ها جمعیت بیشتری را در خود جای داده‌اند؟

## » پاسخ «

زیرا اغلب شهرهای بزرگ و بندری جهان به دلیل وجود شرایط مناسب طبیعی و اقتصادی در سواحل قرار گرفته‌اند.

# مجموعه سوالات استادبانک

۱۲- به نظر شما، از کدام قابلیت بیابان می‌توان برای حل مشکل تأمین سوخت ساکنان این ناحیه به جای کندن بوته‌ها استفاده کرد؟

## » پاسخ »

توسعه‌ی انرژی خورشیدی و بادی در بیابان‌ها

۱۳- چند گیاه سازگار با نواحی بیابانی برای مقابله با فرسایش خاک نام ببرید.

## » پاسخ »

بنه و گُنار، اکالیپتوس و اقاقیا

۱۴- علل گسترش بیابان‌ها چیست؟

## » پاسخ »

- خشکسالی و گرم شدن هوا و کاهش بارندگی
- حفر چاه‌های عمیق و نیمه‌عمیق در مناطق خشک و استفاده بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی
- از بین رفتن پوشش گیاهی؛ برای مثال کندن بوته‌ها و علف‌ها برای تأمین سوخت ساکنان حاشیه بیابان‌ها

# مجموعه سوالات استادبانک

۱۵- در یک جدول حداقل سه راهکار برای حفاظت از سه محیط ساحل، بیابان و کوهستان بنویسید.

**پاسخ »**

محیط کوهستان	محیط بیابان	محیط ساحل
حفاظت از تنوع زیستی و حیات وحش	کاشت گیاهان سازگار و مقاوم با نواحی خشک مانند بنه و گُنار، اکالیپتوس و اقاچیا	حفاظت از سواحل در مقابل بالا آمدن آب و کاهش انرژی امواج با نصب و احداث انواع حفاظت‌های عمودی، موج‌شکن و دیوارهای دریایی و نظایر آن
پاکسازی کوهستان‌ها از آلودگی‌ها	مقابله با برداشت بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی و چرای بی‌رویه دام‌ها	پاکسازی سواحل از انواع آلودگی‌ها، تدوین مقررات و قوانین و نظارت بر فعالیت‌های گردشگری و سایر فعالیت‌ها
تدوین قوانین و مقررات برای فعالیت‌های گوناگون انسان در کوهستان و ...	...	زهکشی اراضی ساحلی (خارج کردن آب از آنها) و ...

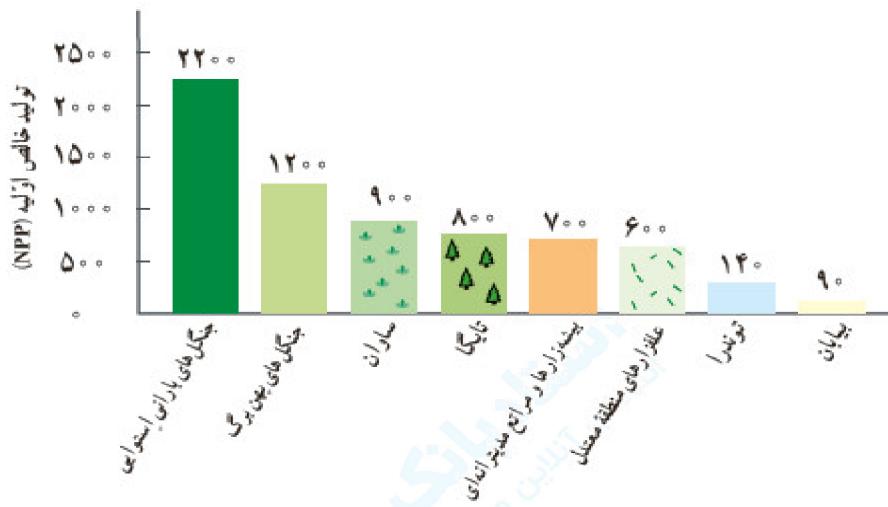
۱۶- روی یک برگه جدولی بکشید و قابلیت‌ها و محدودیت‌های سه محیط ساحل، بیابان و کوهستان را در ستون‌های جداگانه بنویسید.

**پاسخ »**

کوهستان	محیط	بیابان	محیط	ساحل	محیط
محدودیت‌ها	قابلیت‌ها	محدودیت‌ها	قابلیت‌ها	محدودیت‌ها	قابلیت‌ها
شرایط سخت طبیعی مانند سرمای شدید به ویژه در شب‌ها، کاهش اکسیژن و مشکلات تنفسی	تنوع زیستی گیاهی و جانوری	كمبود آب و خاک برای کشاورزی	گردشگری	بالا آمدن سطح آب دریا	ماهیگیری
مشکل بودن حمل و نقل و احداث راه‌ها، خطرات برف و یخ‌بندان	تأمین منابع آب شیرین	حرکت ماسه‌های روان و فرسایش خاک	وجود انواع معادن	آلودگی سواحل و دریاهای بازرگانی	فعالیت‌های بازرگانی
...	...	...	قابلیت تولید انرژی خورشیدی	...	گردشگری

# مجموعه سوالات استادبانک

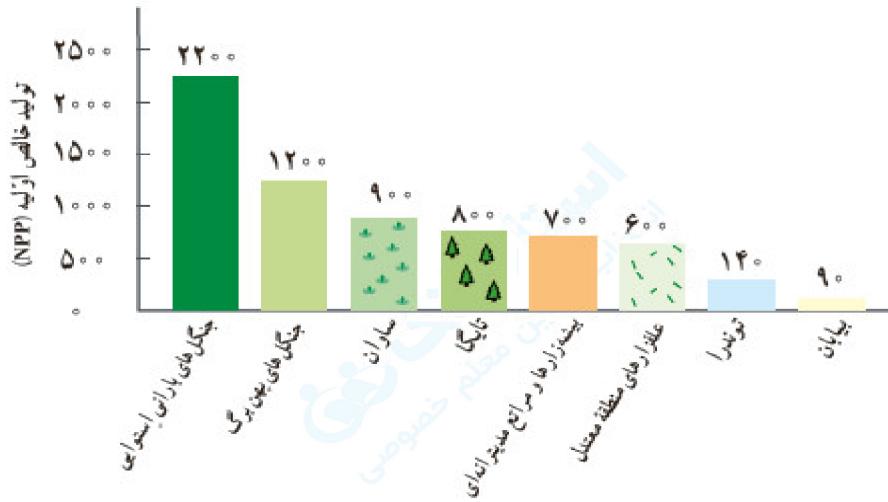
۱۷- با توجه به نمودار، توضیح دهد چرا جنگل‌های استوایی مهم‌ترین زیست‌بوم و ذخیره زیستی سیاره زمین محسوب می‌شود؟



## « پاسخ »

جنگل‌های استوایی مهم‌ترین ذخیره‌گاه‌های جنگلی در کره زمین می‌باشد و به دلیل تولید زیاد اکسیژن به ریه‌های تنفسی زمین معروف هستند.

۱۸- با توجه به نمودار، بگویید کدام زیست‌بوم بیشترین میزان تولید مواد آلی و کدام زیست‌بوم‌ها کم‌ترین میزان را تولید می‌کنند. چرا؟



## « پاسخ »

انرژی دریافتی روزانه در مناطق نزدیک قطبی حدود ۱۰۰ کالری در سانتی‌متر مربع است؛ در حالی‌که در مناطق معتدل‌هه حدود ۴۰۰ کالری و در مناطق استوایی ۸۰۰ کالری در سانتی‌متر مربع است.

زیرا سرعت رشد پوشش گیاهی در نواحی استوایی بیش‌تر از نواحی قطبی است و میزان تولید ماده‌آلی در نواحی استوایی بیش‌تر از نواحی قطبی است.

# مجموعه سوالات استادبانک

۱۹- آیا همه‌ی زیستبوم‌ها در همه‌ی قاره‌ها وجود دارند؟ توضیح دهید.

## » پاسخ «

همه‌ی زیستبوم‌ها در همه‌ی قاره‌ها وجود ندارد. مثلاً در آفریقا زیستبوم جنگل‌های تایگا وجود ندارد و در قاره اروپا زیستبوم جنگل‌های استوایی وجود ندارد.

۲۰- درختان در جنگل‌های مناطق معتدل و تایگا چه فرقی با هم دارند؟ چرا؟

## » پاسخ «

درختان جنگل‌های مناطق معتدل معمولاً پهن برگ‌اند و درختان جنگل‌های تایگا سوزنی برگ‌اند.

۲۱- انبوه‌ترین و متراکم‌ترین پوشش گیاهی در کدام زیستبوم وجود دارد؟ فقیرترین پوشش گیاهی در کدام زیستبوم مشاهده می‌شود؟ چرا؟

## » پاسخ «

انبوه‌ترین و متراکم‌ترین پوشش گیاهی در زیستبوم جنگل‌های استوایی وجود دارد به دلیل بارش زیاد و دمای یکنواخت در استوا.

فقیرترین پوشش گیاهی در زیستبوم بیابانی وجود دارد به دلیل شرایط نامناسب طبیعی مانند بارش کم و خشکی هوا.

۲۲- رابطه‌ی عرض جغرافیایی را با انواع زیستبوم‌ها توضیح دهید. با حرکت از مدار استوا به سمت مدار رأس‌السرطان و رأس‌الجدی و ناحیه قطبی چه تغییری در نوع و تراکم پوشش گیاهی پدید می‌آید؟

## » پاسخ «

عرض جغرافیایی با اقلیم و نوع بوم‌سازگان ارتباط دارد. در اطراف خط استوا زیستبوم جنگل‌های استوایی قرار دارد. در اطراف مدار رأس‌السرطان زیستبوم بیابانی قرار دارد. در اطراف مدار قطبی زیستبوم جنگل‌های تایگا قرار دارد.

۲۳- پوشش گیاهی غالب و دو جانور از هر زیست‌بوم زیر را نام ببرید.



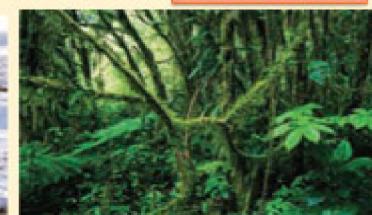
ساوان



تایگا



کوهستان



جنگل های بارانی استوایی

## »پاسخ«

در تایگا جنگل‌های صنوبر و کاج و انواع خرس و گرگ و ... زندگی می‌کنند.

در ساوان انواع گوزن و آهو و فیل و ...

در جنگل‌های بارانی استوایی انواع درخت قهقهه و موز و نارگیل و انواع میمون‌ها زندگی می‌کنند.

در نواحی کوهستانی نقاط مختلف کره‌ی زمین انواع گیاهان و جانوران زندگی می‌کنند.

# مجموعه سوالات استادبانک

۲۴- نام هریک از زیستبوم‌های زیر را بنویسید.



«پاسخ»



ساوان



تایگا



کوهستان



جنگل‌های بارانی استوایی

۲۵- نور خورشید چه نقشی در حیات روی سیاره‌ی زمین دارد؟

«پاسخ»

نور خورشید تأمین‌کننده انرژی در فضای زندگی است. گیاهان و جانوران و انسان به نور خورشید برای زندگی نیاز دارند و نور خورشید منبع انرژی برای بومسازگان می‌باشد و ...

۲۶- هریک از موارد زیر را با ذکر مثال توضیح دهید.  
 (رابطه‌ی متقابل زیستکره و هوایکره)؛ (رابطه‌ی متقابل زیستکره و آبکره)؛ (رابطه‌ی متقابل زیستکره و سنگکره)

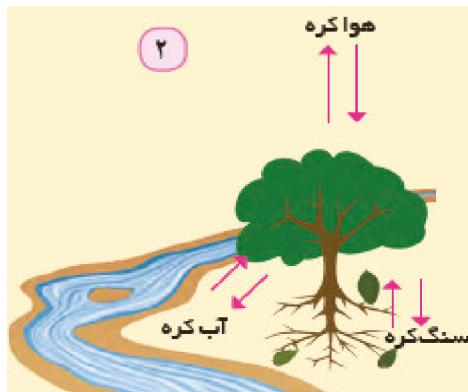
## » پاسخ «

(رابطه‌ی متقابل زیستکره و هوایکره): همه موجودات زنده (گیاهان و جانوران و انسان و ...) به عناصر موجود در هوا مانند اکسیژن و دی‌اکسید کربن نیاز دارند.

(رابطه‌ی متقابل زیستکره و آبکره): همه موجودات زنده به آب نیاز دارند و بیشتر موجودات زنده در اقیانوس‌ها و دریاها زندگی می‌کنند و موجودات داخل خشکی هم برای تامین آب موردنیاز خود به رودخانه‌ها و دریاچه‌ها و آب‌های زیرزمینی و ... نیاز دارند.

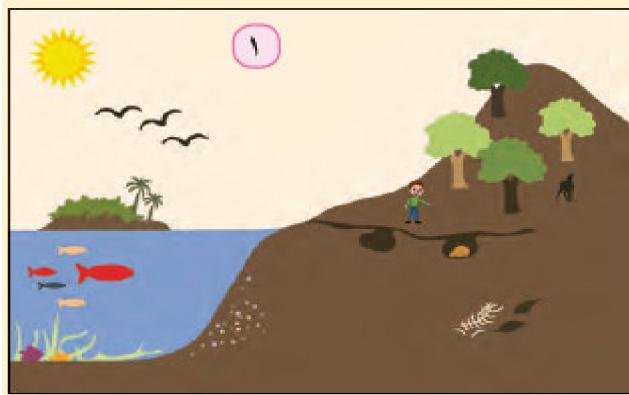
(رابطه‌ی متقابل زیستکره و سنگکره): همهی موجودات زنده در بستری زندگی می‌کنند که سنگکره نام دارد. در واقع اگر سنگکره و خاک وجود نداشت موجودات زنده به وجود نمی‌آمدند.

۲۷- تصویر زیر، یک عضو زیستکره را در تعامل با محیط نشان می‌دهد؛ از این تصویر چه می‌فهمید؟



## » پاسخ «

درخت با هوایکره و سنگکره و آبکره ارتباط دارد. درخت در روی خاک و سنگکره قرار دارد و آب موردنیاز خود را از رودخانه تأمین می‌کند و از طریق دی‌اکسید کربن موجود در هوا و نور خورشید غذا تولید کرده و اکسیژن وارد هوا می‌کند و ...



۱

-۲۸- یکی از چهار محیط کره زمین، زیست کرده (بیوسفر) است که موجودات زنده را شامل می شود. تصویر رویه را مشاهده کنید و درباره ای اجزای زیست کرده، یعنی گیاهان، جانوران و انسان، به پرسش های زیر پاسخ دهید.

(الف) کدام یک از این اجزاء، نقش اساسی تری در حیات و بقای زیست کرده دارد؟ چرا؟

(ب) کدام یک از این اجزاء، بیشترین وابستگی را به محیط طبیعی زندگی خود دارد و قادر به تغییر دادن محیط نیست؟

(پ) کدام یک از این اجزاء، از آغاز آفرینش زیست کرده بیشترین تغییر را در آب کرده، سنگ کرده و هوا کرده به وجود آورده است؟

## » پاسخ «

(الف) گیاهان زیرا با عمل فتوسنتز غذا تولید می کنند.

(ب) جانوران زیرا از نظر غذایی وابسته به گیاهان هستند و از نظر غذایی وابسته‌اند.

(پ) انسان زیرا از طریق ساخت ابزار و پیشرفت فناوری فضاهای مختلف زندگی در کره زمین را به دشت تغییر داده است.

-۲۹- پاسخ درست پرسش های زیر در کدام گزینه به ترتیب آمده است؟

(الف) در کدام نوع ساوان، دو ماه بدون باران وجود دارد؟

(ب) کدام مرزها بر مبنای انتخاب و تصمیم گیری انسان ها تعیین می شوند؟

(پ) کدام نواحی بستر زندگی و فعالیت های انسان محسوب می شوند؟

(۱) ساوان متراکم - طبیعی - نواحی انسانی      (۲) ساوان پراکنده - سیاسی و اداری - نواحی طبیعی

(۳) ساوان متراکم - سیاسی و اداری - نواحی طبیعی      (۴) ساوان پراکنده - طبیعی - نواحی انسانی

## » پاسخ «

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

(الف) در ساوان متراکم، دو ماه بدون باران وجود دارد و در ساوان پراکنده، تابستان بارانی و زمستان خشک است.

(ب) مرزهای سیاسی و اداری بر مبنای انتخاب و تصمیم گیری انسان ها تعیین می شوند.

(پ) نواحی طبیعی بستر زندگی و فعالیت های انسان محسوب می شوند.

۳۰- زیستبوم‌ها جزء نواحی ..... هستند که هریک به سبب پوشش گیاهی و زندگی جانوری ..... که دارند از بقیه متمایز می‌شوند و خاک ..... خاک یخ بسته‌ی نواحی توندرا است و پس از اقوام پشتون، قوم ..... در افغانستان بیشترین جمعیت را به خود اختصاص داده‌اند که در ..... ساکن هستند.

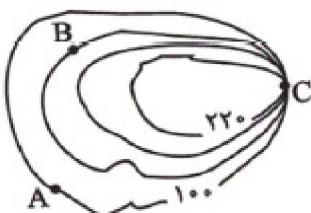
- (۱) جغرافیایی - متنوعی - چرنوژیوم - ازبک - جنوب شرق
- (۲) طبیعی - خاصی - کرایوزول - تاجیک - شمال شرق
- (۳) جغرافیایی - خاصی - چرنوژیوم - تاجیک - جنوب غرب
- (۴) طبیعی - متنوعی - کرایوزول - ازبک - شمال شرق

## پاسخ

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. زیستبوم‌ها جزء نواحی طبیعی هستند که هریک به سبب پوشش گیاهی و زندگی جانوری خاصی که دارند از بقیه متمایز می‌شوند. خاک کرایوزول خاک یخ بسته‌ی نواحی توندرا است و پس از اقوام پشتون، تاجیک‌ها با ۲۷ درصد، بیشترین جمعیت را در افغانستان به خود اختصاص داده‌اند که در شمال شرق این کشور زندگی می‌کنند.

۳۱- کدام نقطه بر روی منحنی میزان مقابل، پرتوگاه را نشان می‌دهد و نقطه B چقدر از سطح دریا ارتفاع دارد؟

- (۱) ۱۴۰ - A متر
- (۲) ۱۴۰ - C متر
- (۳) ۱۸۰ - A متر
- (۴) ۱۸۰ - C متر



## پاسخ

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در نقشه‌های توپوگرافی در جاهایی که منحنی‌های میزان از یکدیگر فاصله دارند، شیب زمین ملایم است و در جاهایی که منحنی‌های میزان خیلی به هم نزدیک می‌شوند، شیب زمین تندر است. مماس شدن منحنی‌های میزان روی نقشه، نشانه پرتوگاه است.

فاصله خطوط در منحنی‌های میزان یکسان است، بنابراین ارتفاع نقطه B، از سطح دریا ۱۴۰ متر است.

۳۲- تأثیر ارتفاع بر پوشش گیاهی در کدام عبارت، به درستی بیان شده است؟

- ۱) با افزایش ارتفاع، قد یا بلندی گیاهانی بلندتر می‌شود. ۲) با کاهش ارتفاع، درجه رشد و نمو گیاهان کمتر می‌شود.
- ۳) با افزایش ارتفاع، تنوع و انبوهی گیاهان بیشتر می‌شود. ۴) با کاهش ارتفاع، فصل رویش گیاهان طولانی‌تر می‌شود.

## پاسخ

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در رابطهٔ پراکندگی پوشش گیاهی با ارتفاع، می‌توان گفت با کاهش یافتن ارتفاع، فصل رویش گیاهان طولانی‌تر، درجه و رشد و نمو گیاهان بیشتر، قد گیاهان بلندتر و تنوع گیاهان بیشتر می‌شود و با افزایش ارتفاع عکس ویژگی‌های فوق اتفاق می‌افتد.

- ۳۳- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را به درستی بیان می‌کند؟
- الف) رکن مهم زیست کره، انسان است به واسطه‌ی امیازی که خداوند متعال به وی عطا کرده است.
- ب) زیست‌بوم‌ها از نظر میزان تولید ترکیبات آلی و توده‌ی زیستی که از آن‌ها حاصل می‌شود، تفاوت دارند.
- ج) در دامنه‌های پرشیب ضخامت خاک بیشتر است و این دامنه‌ها بیشتر آب را در خود نگه می‌دارند.
- د) «گودی» یک جغرافی دان زیستی است که در طبقه‌بندی خود به دو عامل دما و بارش توجه دارد.
- ۱) ص - غ - ص - غ      ۲) غ - ص - غ - ص      ۳) ص - غ - غ - ص      ۴) غ - ص - غ - غ

## پاسخ

- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی عبارت‌های نادرست:
- ج) در دامنه‌های پرشیب ضخامت خاک کمتر است و این دامنه‌ها کمتر می‌توانند آب را در خود نگه دارند.
- د) «گودی» یک جغرافی دان طبیعی است که در زیست‌بوم‌ها را به هشت زیست‌بوم محدود کرده است.

- ۳۴- کدام گزینه به ترتیب بیان‌گر اشکال کاوشی در «سواحل» و «بیابان» است؟
- ۱) آب‌سنگ‌ها و ستون‌های سنگی - دودکش جن و تلماسه
- ۲) طاق‌های دریایی و غارها - ریگ و چاله‌های بادی
- ۳) آب‌سنگ‌ها و جزایر مرجانی - تلماسه و برخان
- ۴) طاق‌های دریایی و غارها - دشت ریگی و تپه‌های ماسه‌ای

## پاسخ

- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
- اشکال کاوشی بیابان  $\leftarrow$  گرزدیو، دودکش جن، کلوت (یاردانگ)، چاله‌های بادی و دشت ریگی (ریگ)
- اشکال کاوشی سواحل  $\leftarrow$  ستون‌های سنگی، غارها و طاق‌های دریایی

- ۳۵- بیابان‌های «گرم» و «سرد» جهان، به ترتیب در مدار چند درجه‌ی کره‌ی زمین قرار دارند؟
- ۱) صفر تا ۳۰ درجه‌ی شمالی و جنوبی - ۳۰ تا ۶۰ درجه‌ی شمالی و جنوبی
- ۲) صفر تا ۳۰ درجه‌ی شمالی - صفر تا ۳۰ درجه‌ی جنوبی
- ۳) ۶۰ تا ۹۰ درجه‌ی شمالی و جنوبی - ۳۰ تا ۶۰ درجه‌ی جنوبی
- ۴) صفر تا ۳۰ درجه‌ی شمالی و جنوبی - ۶۰ تا ۹۰ درجه‌ی شمالی و جنوبی

## پاسخ

- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.
- بیابان‌های گرم  $\leftarrow$  صفر تا ۳۰ درجه‌ی شمالی و جنوبی
- بیابان‌های سرد  $\leftarrow$  ۳۰ تا ۶۰ درجه‌ی شمالی و جنوبی

۳۶- کدام مورد، مقایسه درستی را از «اشکال فرسایش کاوشی و تراکمی» در سواحل ارائه می‌کند؟

- (۱) طاق‌های دریایی همانند آب‌سنگ‌ها، به دلیل رسوب گذاری مواد، تشکیل می‌شوند.
- (۲) تشکیل غارها برخلاف طاق‌های دریایی، حاصل حفر مواد در سواحل صخره‌ای است.
- (۳) آب‌سنگ‌ها برخلاف ستون‌های سنگی دریایی، در اثر رسوب گذاری مواد پدید می‌آیند.
- (۴) تشکیل جزایر مرجانی همانند دماغه‌های ماسه‌ای، ناشی از حفر مواد در سواحل صخره‌ای است.

## پاسخ

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. از اشکال کاوشی (ناشی از حفر مواد) در سواحل صخره‌ای دریا می‌توان به ستون‌های سنگی دریایی، غارها و طاق‌های دریایی اشاره کرد. در سواحل دریاهای همچنین اشکال فرسایشی تراکمی (ناشی از رسوب گذاری مواد) پدید می‌آیند؛ آب‌سنگ‌ها و جزایر مرجانی، باتلاق‌ها و زبانه‌ها یا دماغه‌های ماسه‌ای از جمله‌ی این اشکال‌اند.

۳۷- کدام گزینه، تغییر وضعیت پوشش گیاهی از «جنگل‌های بارانی استوایی» به سمت «بیابان صحراء» را به درستی بیان می‌کند؟

- (۱) با افزایش دمای هوای کم کم به مراتع مداری تبدیل می‌شوند.
- (۲) تابستان بارانی و زمستان خشک، ساوران متراکم را پدید می‌آورد.
- (۳) به تدریج با افزایش خشکی هوای استپ‌های بیابانی به وجود می‌آیند.
- (۴) کاهش بارندگی و افزایش اختلاف دما، علفزارهای کوتاه قد را به وجود می‌آورد.

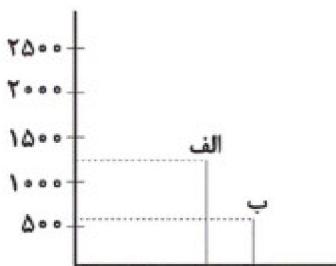
## پاسخ

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. هر چه از جنگل‌های بارانی استوایی به سمت بیابان صحراء حرکت می‌کنیم، بارندگی کمتر و علف‌های ساوان کوتاه‌تر و تنک‌تر می‌شوند و کم کم به مراتع مداری که از علفزارهای کوتاه قد تشکیل شده است تبدیل می‌گردند. این مرتع در حاشیه‌ی صحراء به علت خشکی هوا به استپ‌های بیابانی تبدیل می‌شوند.

جنگل‌های بارانی استوایی



# مجموعه سوالات استادبانک



-۳۸- با توجه به نمودار روبرو، تولید خالص اولیه به ترتیب در نقاط «الف» و «ب» مربوط به کدام زیست‌بوم است؟

- (۱) جنگل‌های بارانی استوایی و بیابان
- (۲) جنگل‌های پهنه‌برگ و تندر
- (۳) جنگل‌های پهنه‌برگ و علفزارهای منطقهٔ معتدل
- (۴) جنگل‌های بارانی استوایی و علفزارهای منطقهٔ معتدل

## پاسخ

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. همان‌طور که در نمودار صفحه ۵۷ کتاب جغرافیا ۲ آمده، میزان تولید خالص اولیه در جنگل‌های پهنه‌برگ ۱۲۰۰ و در علفزارهای منطقهٔ معتدل ۶۰۰ است.

-۳۹- علت پدید آمدن یخچال‌ها در نواحی کوهستانی چیست و میزان حرکت آن‌ها به چه مواردی بستگی دارد؟

- (۱) بارش طولانی و تقریباً دائمی برف در طول سال - میزان شیب و بزرگی یخچال
- (۲) بارش بیش از میزان ذوب برف در سال - میزان شیب و بزرگی یخچال
- (۳) بارش طولانی و تقریباً دائمی برف در طول سال - شرایط و دمای هوا
- (۴) بارش بیش از میزان ذوب برف در سال - شرایط و دمای هوا

## پاسخ

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در برخی کوهستان‌ها برف و یخ دائمی وجود دارد. وقتی بارش برف بیش از میزان ذوب آب در سال باشد، برف‌های اضافی طی سالیان دراز انباسه و متراکم می‌شوند و ضخامت آن‌ها افزایش می‌یابد و یخچال‌ها را پدید می‌آورند. حرکت یخچال بسته به شرایط و دمای هوا از ۱ سانتی‌متر تا ۸ متر در روز است.

-۴۰- دلیل این‌که آب‌های جاری در کوهستان‌ها توان جابه‌جایی حجم زیادی از مواد تخریب‌شده را پیدا می‌کنند چیست و این توان در کوهستان‌های کدام ناحیه بسیار جزئی است؟

- (۱) شیب زیاد - جلگه‌های اروپای شمالی
- (۲) شیب زیاد - ناحیه قطبی
- (۳) آب زیاد - جلگه‌های اروپای شمالی

## پاسخ

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

-۴۱- بهترین راه برای ثبت ماسه‌های روان در نواحی بیابانی کدام است؟

- (۱) کاشت انواع گیاهان و ایجاد بادشکن
- (۲) مالچ‌پاشی روی ماسه‌ها و جلوگیری از حرکت آن‌ها
- (۳) چرای بی‌رویه دام‌ها و افزایش مراعع
- (۴) برداشت از آب‌های زیرزمینی به جای آب‌های سطحی

## پاسخ

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. کاشت گیاهان سازگار و مقاوم با نواحی خشک، مقابله با برداشت بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی و چرای بی‌رویه دام‌ها و مالچ‌پاشی روی ماسه‌ها برای ثبت آن‌ها، از راه‌های بیابان‌زدایی است.

# مجموعه سوالات استادبانک

۴۲- شیوهٔ پیدایش بیابان «نامیب» مشابه کدام یک از بیابان‌های زیر است؟

- (۱) گپی  
(۲) تکله‌ماکان  
(۳) آتاکاما  
(۴) مرکز پرفشار و صعود نکردن هواست.

## پاسخ

گزینهٔ ۴ پاسخ صحیح است. علت اصلی به وجود آمدن بیابان‌های آتاکاما در آمریکای جنوبی و نامیب در آفریقا، وجود سایر گزینه‌ها: گزینه‌های «۱، ۲ و ۳» به لیل دوری از منابع رطوبت و شکل و جهت ناهمواری‌ها به وجود آمده‌اند.

۴۳- در همهٔ مناطق ذکر شده، سایر کشورها حقّ عبور و مرور بدون ضرر را دارند، به جز:

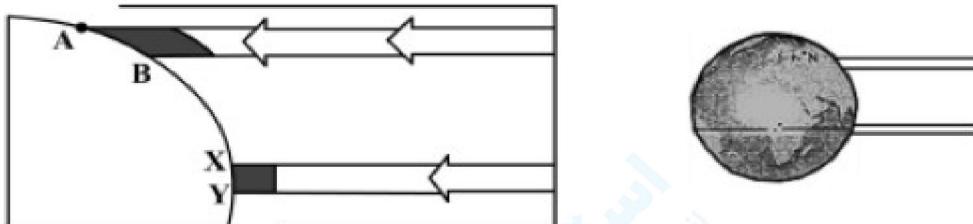
- (۱) فلات قاره  
(۲) دریای سرزمینی  
(۳) آب‌های داخلی  
(۴) آب‌های آزاد

## پاسخ

گزینهٔ ۳ پاسخ صحیح است. به آب‌های پشت خط مبنا، آب‌های داخلی می‌گویند که کشور مجاور دریا مالک آن‌ها است. از خط مبنا به سمت دریا، تا حدود ۱۲ مایل دریایی، دریای سرزمینی نامیده می‌شود که آن‌هم متعلق به کشور مجاور دریاست اما سایر کشورها در آن منطقه حقّ عبور و مرور بدون ضرر دارند. در آب‌های آزاد، کشتی‌رانی، فعالیت نظامی و ... برای همهٔ کشورها آزاد است.

۴۴- براساس تصویر زیر، کدام جمله، مقایسهٔ درستی از زیست‌بوم‌های واقع در محدوده‌های «A-B» و «X-Y» ارائه

می‌کند؟



- (۱) میزان تولید ترکیبات آلی گیاهان در محدودهٔ X-Y کمتر از محدودهٔ A-B است.  
(۲) توده‌ی زیستی و سرعت رشد گیاهان در محدودهٔ A-B بیشتر از محدودهٔ X-Y است.  
(۳) توده‌ی زیستی و سرعت رشد گیاهان در محدودهٔ X-Y کمتر از محدودهٔ A-B است.  
(۴) میزان تولید ترکیبات آلی گیاهان در محدودهٔ Y بیشتر از محدودهٔ A-B است.

## پاسخ

گزینهٔ ۴ پاسخ صحیح است. محدودهٔ X-Y، استوا و محدودهٔ A-B، ناحیه‌ی قطبی را نشان می‌دهد. میزان تولید ماده‌ی آلی و توده‌ی زیستی که از آن‌ها حاصل می‌شود، در جنگل‌های بارانی استوازی بیش از سایر زیست‌بوم‌های کره‌ی زمین است.

# مجموعه سوالات استادبانک

۴۵- مطابق با طبقه‌بندی «وایتکر» کدام یک از زیست‌بوم‌ها در محدوده بالاترین میانگین سالانه دما جای می‌گیرند؟

- (۱) جنگل‌های بارانی استوایی و بیان‌های جنوب مداری
- (۲) علفزارهای ساوان و جنگل‌های موسمی
- (۳) جنگل‌های بارانی استوایی و جنگل‌های تایگا
- (۴) بیابان‌های جنوب مداری و جنگل‌های منطقه معتدله

## «پاسخ»

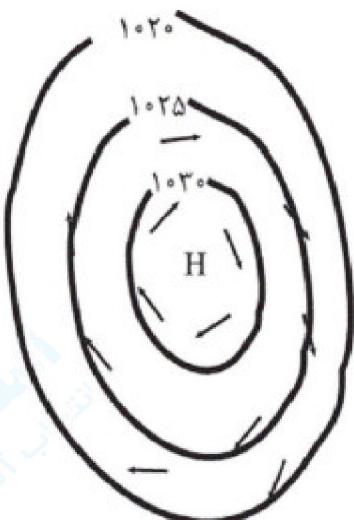
گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در طبقه‌بندی وایتکر زیست‌بوم‌های با بالاترین میانگین سالانه دما شامل جنگل‌های بارانی استوایی، بیابان‌های جنوب مداری و ساوان هستند. به تصویر صفحه ۵۵ بادقت توجه کنید.

۴۶- آب‌سنگ‌های مرجانی و زبانه ماسه‌ای، به ترتیب مربوط به چه نوع اشکال فرسایش در سواحل هستند؟

- (۱) کاوشی - تراکمی
- (۲) تراکمی - کاوشی
- (۳) تراکمی - کاوشی
- (۴) کاوشی - تراکمی

## «پاسخ»

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در سواحل دریا، اشکال فرسایش تراکمی (ناشی از رسوب‌گذاری مواد) پدید می‌آیند. آب‌سنگ‌ها و جزایر مرجانی، باتلاق‌ها و زبانه یا دماغه ماسه‌ای از جمله این اشکال هستند.



۴۷- در ناحیه استوایی ..... یک کانون کم‌فشار ایجاد می‌کند و شکل زیر، منطقه ..... را نمایش می‌دهد که فشار به سمت مرکز منطقه ..... می‌شود.

- (۱) زاویه مستقیم تابش - پرفشار - کم
- (۲) گرمای همیشگی - پرفشار - زیاد
- (۳) زاویه مایل تابش - کم‌فشار - زیاد
- (۴) گرمای همیشگی - کم‌فشار - کم

## «پاسخ»

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در ناحیه استوا به دلیل زاویه مستقیم تابش و گرمای همیشگی، یک کانون کم‌فشار ایجاد می‌شود.

در شکل داده شده که مرکز پرفشار (آنتری‌سیکلون) را نشان می‌دهد، فشار به سمت مرکز منطقه زیاد می‌شود.

# مجموعه سوالات استادبانک

۴۸- در کدام «عرض‌های جغرافیایی» مقدار انرژی گرمایی دریافتی توسط هر واحد سطح تقریباً نصف منطقه استوایی است و در کدام ناحیه زاویه تابش نزدیک به عمود است؟

- (۱) ۳۰ تا ۴۰ درجه و حراره  
(۲) ۱۰ تا ۱۵ درجه و قطب  
(۳) ۲۵ تا ۳۵ درجه و معتدل

## پاسخ

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در منطقه بین‌المدارین زاویه تابش نزدیک به عمود و در حد فاصل ۵۰ تا ۶۰ درجه تقریباً نصف منطقه استوایی است.

۴۹- همه جملات مفهوم درستی از ساوان را بیان می‌کند به جز:

- (۱) با حرکت به سمت ۲۳ درجه شمالی کم کم به مراتع مداری تبدیل می‌شود.  
(۲) با کاهش بارندگی علف‌های ساوان کوتاه‌تر و تنک‌تر می‌شوند.  
(۳) ناحیه انتقالی بین جنگلهای بارانی استوایی و بیابان‌های نیمکره شمالی است.  
(۴) تابستان بارانی و زمستان خشک از شرایط اقلیمی مناسب برای رویش آن است.

## پاسخ

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ساوان ناحیه انتقالی بین جنگلهای بارانی استوایی و صحرای بزرگ آفریقا است.

۵۰- حدوداً چند درصد مردم جهان در نواحی کوهستانی زندگی می‌کنند و دامنه‌های کدام کوه‌ها دارای بیشترین تراکم جمعیت در نواحی کوهستانی جهان است؟

- (۱) ۱۵ - آلب (۲) ۱۰ - آند (۳) ۱۵ - آند

## پاسخ

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تخمین زده می‌شود که حدود ۱۰ درصد «مردم جهان در نواحی کوهستانی زندگی می‌کنند. دامنه‌های کوه‌های «آلپ» دارای بیشترین تراکم جمعیت در نواحی کوهستانی جهان است.